

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Ağustos 2021

Sayı :30824082-6101602771

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önerelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/38983
7/41142
7/41490
7/42934
7/43024-7/43025
7/43028
7/43710
7/43970
7/44317
7/44769

G.K.

EK:

-Liste (6 Adet, 9 Sayfa)

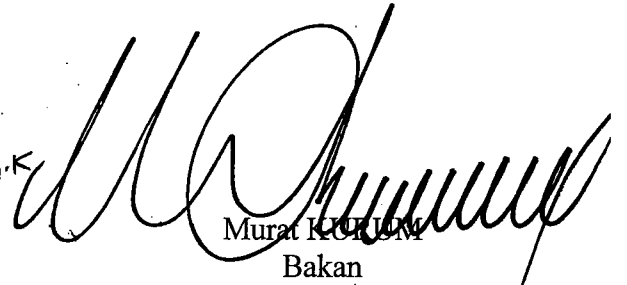
-Cevap Yazısı (118 Adet, 220 Sayfa)

7/44973
7/45153
7/45157-7/45158
7/45178
7/45260
7/45466-7/45469
7/45474
7/45624-7/45625
7/45630
7/45744
7/45855-7/45866
7/45870

G.K.

7/45872
7/45877
7/46297
7/46299-7/46300
7/46304-7/46305
7/46490-7/46492
7/46495-7/46498
7/46623
7/46626
7/46630

G.K.

Murat KURUM
Bakan

7/47328
7/47330-7/47334
7/47337-7/47338
7/47434-7/47435
7/47437
7/47439
7/47441-7/47442
7/47571-7/47573
7/47683
7/47685-7/47687
7/47691
7/47873
7/47876

G.K.

G.K.

7/46761-7/46762
7/46764
7/46769-7/46772
7/46884
7/46886
7/46890
7/46942-7/46948
7/46951-7/46955
7/47012
7/47016
7/47104
7/47132-7/47139
7/47221-7/47225

AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYDIN ADNAN SEZGİN'NİN
TBMM 7/47439 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Aydın Kuşadası Değirmendere Vadisi'nde geçtiğimiz günlerde bir özel şirketin jeotermal sondaj çalışmalarına başlaması, bölge halkı tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Bölgede bulunan 6 kırsal mahalleyi temsilen köy muhtarları ve bölgede faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri bir araya gelerek, Değirmendere Vadisi'ndeki jeotermal çalışmaların bölge tarımına ve doğasına vereceği zararlar nedeniyle köylerinde jeotermal yatırımlarına karşı olduklarını bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurmuştur.

Açıklamada, "Önemli arkeolojik sit alanlarına sahip olan bu vadi tarımsal faaliyeti sürekli kılabilmek, jeotermal yatırımlardan daha yüksek bir toplumsal fayda sağlayacaktır. Bu bölgede başta zeytin, üzüm, şeftali, kayısı, erik, kiraz olmak üzere her türlü meyve ve sebze üretilmektedir." ifadeleri kullanılarak, açılması planlanan 4 adet jeotermal kuyusuna bölge halkının karşı olduğu belirtilmiştir.

Kuşadası'na bağlı Kirazlı, Soğucak, Caferli, Çınar, Yaylaköy ve Değirmendere köyleri, son derece verimli tarım arazilerine ve eşsiz doğal güzelliklere sahip yerleşim yerleridir. Bölge halkı, Değirmendere Vadisi'nde kurulacak bir jeotermal tesisin yer altı sularının tuzlanmasına ve bor oranının artmasına neden olacağını, dolayısıyla bölgenin tarım alanı olma vasfını kaybedeceğini, ayrıca bölgedeki kırsal turizm potansiyeline de darbe vuracağını belirtmektedir.

Jeotermal şirketi, bölgede jeotermal enerji santrali (JES) kurulmasını sağlayacak nitelikte akışkan bulunmadığını ve açılacak kuyulardan elde edilecek 30-58 santigrat derecedeki akışkanın sera/villa ısıtmasında ve termal turizm amaçlı kullanılacağını ileri sürmektedir. Ancak bölge halkını temsilen yapılan basın açıklamasında, şirket tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan proje dosyasının 9. sayfasında "Öncelikli amaç sera ısıtma amaçlı jeotermal sondaj faaliyeti olmakla birlikte, sondaj işlemleri sonucunda elde edilen jeotermal akışkanın niteliği, kapasitesi ve yapılan çalışmaların tekrar değerlendirilmesi ışığında yatırım planı yapılabilecektir" ifadelerinin kullanıldığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede;

- 1- Basın açıklamasında öne sürülen ve JES yatırımına dönüştürülme olasılığını mümkün kılan ifadeler proje dosyasında bulunmakta mıdır?
- 2- Aydın ili sınırları içinde sera, ısıtma ya da turizm amaçlı olarak başlatılan ancak sondajdan sonra jeotermal enerji santraline dönüştürülen örnekler mevcut mudur?
- 3- Açılması düşünülen kuyulardan birisinin arkeolojik sit alanı içinde, diğerinin ise sit alanına 50 metre mesafede olduğu iddiası doğru mudur?
- 4- Açıklamada, açılması planlanan kuyuların tam ortasından Değirmendere akarsuyunun geçtiği ifade edilmektedir. Çevreye zarar verme potansiyeli bu kadar bariz olan bir yatırıma Bakanlığınız tarafından nasıl izin verilebilmiştir?

CEVAPLAR

Aydın ili, Kuşadası ilçesi, Türkmen Mahallesi (361 Ada, 1 ve 3 Parseller, 374 Ada, 10 ve 25 Parseller) ile Kirazlı Mahallesi (286 Ada, 1 Parsel) sınırları içerisinde, 3387776 Erişim Numaralı ve 2019/A-13 Arama Ruhsatı Numaralı sahada, Bozyazı Körfez Turizm ve İnş. A.Ş. tarafından "Sera Amaçlı Jeotermal Sondaj Faaliyeti" projesi gerçekleştirilmesi planlandığı, bu amaçla ÇED Yönetmeliği Ek-2 kapsamında, Aydın Valiliği'ne (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) 15.03.2021 tarihinde başvuru yapılmıştır.

Aydın Valiliği tarafından anılan "Sera Amaçlı Jeotermal Sondaj Faaliyeti" projesi için belirtilen alanda yapılmasında, mer'i mevzuat açısından herhangi bir sakınca bulunup bulunmadığı yönünde ilgili kurumlara, görüş sorulmuştur. Söz konusu proje için kurumlardan gelecek görüşler de baz alınarak değerlendirilecek ve projenin belirtilen alanda gerçekleştirilmesinde sakıncalı olup olmadığı veya ÇED Gereklidir/Gerekli Değildir kararı verilecektir. Proje ile ilgili olan hususlar gerekse proje ile ilgili şikayetler göz önünde bulundurularak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır. Proje kapsamında açılacak kuyulardan elde edilmesi beklenen jeotermal akışkanın ise sera ısıtmasında kullanılacağı belirtilmiştir.

Projenin sera amaçlı jeotermal sondaj faaliyeti olduğu, bu tür projelerde elektrik üretim faaliyetine dönüşmemesi için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde taahhüt istenmekte ve Proje Tanıtım Dosyasında hüküm altına alınmaktadır. Şimdiye kadar sera ve ısınma amaçlı açılan bir jeotermal faaliyetin elektrik üretim santraline dönüşen proje olmadığı, aksine jeotermal elektrik üretim amaçlı kurulan santral projelerinden kullanılan jeotermal akışkanın tarımsal sera amaçlı kullanılması için araştırmalar yapılmaktadır.

ÇED süreci devam eden proje ile ilgili Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünden alınan bilgide; söz konusu alanda yapılan incelemeler sonucunda, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında kalabilen korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı ile taşınır tabiat varlığına ve tescil kaydına rastlanılmamış olduğunun tespit edildiği; söz konusu "Sera Amaçlı Jeotermal Sondaj Faaliyeti" projesinin gerçekleştirilmesinde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Müdürlüklerince sakınca bulunmadığı,

Çalışmalar sırasında söz konusu alanların batı yakınında bulunan ve Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 21.06.2018 tarih ve 8101 sayılı kararıyla tescilli III.Derece Arkeolojik Sit sınırlarına zarar vermeyecek şekilde gerekli tüm önlemlerin alınmasının gerekmekte olduğu ancak 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında kalabilen korunması gerekli taşınmaz kültür varlığına veya taşınır tabiat varlığıyla karşılaşılması durumunda aynı Kanunun 4. Maddesi gereğince çalışmaların durdurularak Müdürlüklerine veya ilgili Müze Müdürlüğü'ne haber verilmesinin sağlanması gerektiği belirtilmektedir.